Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2023/407

2023 11 23

P9_TA(2023)0084

Tunisas: pastarojo meto išpuoliai prieš saviraiškos ir asociacijų laisvę ir profesines sąjungas, visų pirma žurnalisto Noureddine'o Boutaro atvejis

2023 m. kovo 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl pastarojo meto išpuolių Tunise prieš saviraiškos ir asociacijų laisvę ir profesines sąjungas, visų pirma žurnalisto Noureddine'o Boutaro atvejis (2023/2588(RSP))

(C/2023/407)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnio 5 dalį ir 132 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi prezidentas K. Saied nuo 2021 m. liepos 25 d. valdo vienas, paleidęs vyriausybę, paleidęs Asamblėją, panaikinęs 2014 m. Konstituciją, Nepriklausomą Vyriausiąją rinkimų valdybą, Aukščiausiąją teismų tarybą, visas savivaldybių tarybas ir atšaukęs 57 teisėjus;

B. kadangi 2023 m. vasario 13 d. kovos su terorizmu padaliniai kartu su dvylika opozicijos atstovų, tarp kurių buvo Chaima Issa, Issam Chebbi, Ghazi Chaouachi, Khayam Turki ir Jaouhar Ben Mbarek, suėmė žurnalistą Noureddine'ą Boutarą, didžiausios nepriklausomos Tuniso radijo stoties direktorių dėl politinių priežasčių ir nepagrįstų įtarimų; kadangi karo teismas nuteisė žurnalistą Salah Attia kalėti tris mėnesius kalėti, o kovos su terorizmu teismas nuteisė žurnalistą Khalifa Gasmi kalėti metus; kadangi 2023 m. vasario 24 d. policija įvykdė reidą laikraštyje „OneTN"; kadangi sulaikyti žurnalistai buvo pavadinti „teroristais" ir „išdavikais";

C. kadangi nemažai prezidento dekretų pakenkė demokratinėms institucijoms, teisėms ir laisvėms, įskaitant įstatymo galią turintį Dekretą Nr. 54 dėl elektroninių nusikaltimų, kuriuo už melagingų naujienų skleidimą skiriamos penkerių metų laisvės atėmimo bausmės;

D. kadangi Užsacharyje migrantai buvo melagingai apkaltinti siekiu demografiškai pakeisti tunisiečius ir vėliau buvo užpulti;

E. kadangi 2023 m. sausio 31 d. buvo suimtas profesinių sąjungų atstovas Anis Kaabi, daugiau kaip 36 profesinių sąjungų nariai buvo patraukti baudžiamojon atsakomybėn už streiką, ETUC generalinė sekretorė Esther Lynch 2023 m. vasario 23 d. buvo išsiųsta iš Tuniso, o profesinėms sąjungoms iš šešių ES šalių nebuvo leista patekti į šalį;

F. kadangi, kaip teigiama, NVO įstatymo projekte numatytas reikalavimas, kad „NVO gautų išankstinį vyriausybės pritarimą ir centrinio banko leidimą finansavimui iš užsienio";

1. primygtinai ragina Tuniso valdžios institucijas nedelsiant paleisti Noureddine'ą Boutarą ir visus kitus savavališkai sulaikytus asmenis, įskaitant žurnalistus, teisėjus, teisininkus, politinius aktyvistus ir profesinių sąjungų narius, pvz., Anisą Kaabi, ir gerbti saviraiškos ir asociacijų laisvę bei darbuotojų teises, numatytas pagal Tuniso Konstituciją ir tarptautines sutartis, įskaitant TDO konvencijas; smerkia Europos profesinių sąjungų konfederacijos (ETUC) generalinės sekretorės Esther Lynch išsiuntimą ir tarptautinių profesinių sąjungų solidarumo kriminalizavimą, nes tai akivaizdus išpuolis prieš UGTT ir pasaulinę profesinių sąjungų veiklą;

2. ragina Tuniso vyriausybę užtikrinti socialinį dialogą, paisyti kolektyvinių sutarčių ir imtis veiksmų siekiant įveikti pragyvenimo išlaidų krizę;

3. yra labai susirūpinęs dėl prezidento K. Saiedo posūkio į autoritarizmą ir dėl to, kad jis naudojasi sudėtinga Tuniso socialine ir ekonomine padėtimi kaip įrankiu pakeisti istorinį šalies perėjimą prie demokratijos; todėl ragina nutraukti tebesitęsiančias represijas prieš pilietinę visuomenę;

4. primygtinai ragina valdžios institucijas nedelsiant grąžinti į darbą savavališkai atleistus teisėjus, atšaukti visas priemones, kuriomis kenkiama teismų nepriklausomumui, ir nutraukti karo teismų naudojimą civilių gyventojų baudžiamajam persekiojimui vykdyti; apgailestauja dėl to, kad valdžios institucijos atsisakė vykdyti administracinio teismo nutartį grąžinti į darbą 49 teisėjus;

5. primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį užsienio reikalams ir saugumo politikai ir valstybes nares viešai pasmerkti staigų žmogaus teisių padėties pablogėjimą; pabrėžia, kad specialios ES paramos programos Teisingumo ir Vidaus reikalų ministerijoms turėtų būti sustabdytos; ragina ES delegaciją ir valstybes nares stebėti politinius teismo procesus ir juose dalyvauti, taip pat palaikyti nuolatinį dialogą su pilietine visuomene;

6. primena, kad atstovaujamųjų institucijų išsaugojimas yra labai svarbus šalies vystymuisi; reiškia didelį susirūpinimą dėl NVO įstatymo projekto; pabrėžia įtraukaus nacionalinio dialogo ir laisvos bei stiprios pilietinės visuomenės, įskaitant Nobelio premija apdovanotą Nacionalinį dialogo ketvertą, ypač profesinės sąjungos UGTT, svarbą;

7. griežtai smerkia prezidento K. Saiedo rasistinį diskursą prieš Užsachario migrantus ir vėlesnius išpuolius; ragina valdžios institucijas laikytis tarptautinės teisės ir nacionalinių įstatymų, visų pirma įstatymo Nr. 50–2018 dėl kovos su rasine diskriminacija;

8. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tuniso Prezidentui, Tuniso vyriausybei ir Liaudies atstovų asamblėjai.